

ABONAMENTS

Barcelona, 1938	1.500 Ptas.
Catalunya i territoris de la frontera	1.000 "
Altres territoris	1.000 "
Amèrica (Latina i Portugal, trimestre)	125 "
Altres països, postal, id.	125 "
Altres països, id.	50 "

DIARI D'AVISOS I NOTÍCIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CORREUS CATALANES, 589, cat.—Tel. 11430

BARCELONA

TALLERS D'IMPRESSA:
BARCELONA, 11 i 13 — TELEFON 19093

COM MES SIGUIN FORMIDABLES I AL SERVEI DE GOVERN RESOLTS ELS ARMAMENTS DE LES NACIONS DEMOCRÀTIQUES, MES ESTARAN OBLIGATS ELS ESTATS TOTALITARIS A RENUNCIAR A LA GUERRA COM A MÈTJA DE POLÍTICA EXTERIOR.

JUST HARISTOV
("Journal des Nations")

CRONICA

La tramitació de la crisi francesa

Després de consultar els diferents caps de grup de la majoria de les forces polítiques que constitueixen el Front Popular, M. Bonnet va visitar ahir la tarda el President Lebrun per manifestar-li que acceptava l'encàrrec de formar Govern. És difícil pronosticar si el ministre de Finances del Govern dimissionari reeixirà en la tasca plena de dificultats que s'ha proposat, car l'actitud dels socialistes, que formen el grup més nombros de la Cambra, necessita una rectificació per tal que el camí per anar a la constitució d'un Govern de centre, que és, segons sembla, el que es proposa M. Bonnet, resti aplanat. Hom ignora què aconsellà M. Léon Blum en l'entrevista que celebrà ahir amb el seu antic col·lega en el Govern dimissionat, però la decisió de M. Bonnet de formar Govern, presa després de la seva entrevista amb el cap socialista, fa pensar que per aquest costat les dificultats poden ésser superades. Un Govern de Front Popular integrat per radical-socialistes que pogués comptar amb els vots del Partit Socialista sembla ésser en aquests moments de greus dificultats interiors i exteriors el que millor podria emprendre l'obra de sanejament financer i de pacificació dels esperits, tan necessària a França. Els radicals-socialistes no poden ésser titllats de feble quant a l'aplicació del programa del Front Popular; ells han votat les reformes socials i han adoptat davant les provocacions feixistes una actitud neta que si no ha satisfet del tot l'extrema esquerra del Front Popular tampoc no ha inspirat recels ni suspicaces. Quant a política exterior, cal no oblidar que la No Intervenció és obra dels socialistes, i que el report Kayser, aprovat en el Congrés del Partit Radical-Socialista, pot satisfer en aquests moments els més fervents partidaris que té actualment a França l'antifeixisme. La política financera preconitzada per M. Bonnet i els punts de vista del Partit Radical-Socialista quant a l'ajornament de les reformes socials que encara manca implantar per tal que el programa del Front Popular sigui completament realitzat, són els dos punts susceptibles de produir algun fregament entre republicans i marxistes. Però no creiem que això constitueixi un obstacle insuperable, car ja Léon Blum havia preconitzat, en matèria de reformes socials, la "pausa". Referent a la política de llibertat monetària, és ben possible que, per les raons que donàvem ahir i per altres motius d'ordre internacional, socialistes i comunistes transigessin una vegada més, com han vingut fent fins ara.

Una solució de la crisi diferent de la que hem esbossat, això és, un Govern radical-socialista amb el suport dels socialistes, ens fa l'efecte que en lloc de fomentar la unitat de tots els francesos al voltant del Govern, per tal de fer front a les necessitats que imposa la situació interior i exterior del país, faria encara més profundes les divergències. Cal que França s'uneixi, i perquè aquesta unitat és realitzable és indispensable, al nostre entendre, que sigui un partit genuïnament francès i que en aquests moments prengui les regnes del poder. Per la nostra part estem convençuts que una política d'unió a França no pot més que beneficiar la causa que defendem. Ella té en el partit radical-socialista nombrosos partidaris, i, de més a més, estem convençuts que si hi hagués encara algun simpatitzant de Franco, els esdeveniments ocorreguts darrerament a França — complet contra la seguretat de l'Estat, assassinats, troballes d'armes, etc. — el fan canviar de parer.

Una visita a l'Escola de Comissaris de Guerra La fornal del Exèrcit Popular

En un edifici espaiós, airejat, aferrat de sol i voltat de pins, situat als afores de la ciutat, ha estat instal·lada aquesta Escola, que és una filial de la que està instal·lada a València. Funciona ja fa mesos.

Com que ens interessava conèixer el seu funcionament i l'obra dels ensenyaments que s'hi donen, determinem fer-hi una visita ahir. L'auto que ens hi va portar va travessar, rebent, una carretera esplèndida. Hi arribarem molt aviat. En ésser davant l'edifici, damunt el qual hi pleva encara un sol intens, ens soia la senyora espessa i agradable de l'ode dels pins, amb la qual no comèiem. Una botzinaada i la porta s'obrí amb rapidesa. Uns joves, equipats com a soldats, en entraren nosaltres a dins, ens saludaren militarment.

Els que ens acompanyaven ens donaren un despatx on hi ha unes taules i màquines d'escriure, escampades a l'aire; i els pares retrats dels Presidents Aznar i Companys, del ministre de Defensa, senyor Prieto, i com si fos abandonada, una cruïlla. Forem rebuts pel director de l'Escola, Hilari Aizalans, pel comissari adjunt, professor alhora de tècnica militar, Juli Almeida, i pel comissari, Pau Maria Yusti, que són els puntals més importants d'aquella.

Ens brindaren a donar-nos immediatament tots els detalls que els demanàrem sobre el funcionament i la finalitat de l'Escola esmentada.

Heus ací el que varen dir-nos: Que era una filial de l'Escola de València i que la seva fundació obreja a la necessitat d'inculcar als soldats de l'Exèrcit Popular que hi havia, per a guanyar la guerra, de cenyir-se a una disciplina estricta, prescindint de les diferències de mairons socials o polítics, i constituint, a les trinxeres, un autèntic Front Popular, que només hauria de pensar en una sola cosa: en abatre el feixisme i consolidar, de pas, les nostres llibertats, amenaces per aquell.

Per tal d'aconseguir-ho, calia, en absència, prescindir, en la guerra, de tota mena de principis polítics i socials, i creure només en la victòria. I per a aconseguir-la, calia que tothom s'acoblés sota una disciplina rígida. La creació, doncs, de l'Escola, tenia aquest objectiu, el qual s'ha aconseguit del tot. Avui els comissaris de Guerra que hi ha al front, que conviuen amb els soldats i amb els comissaris, són els que tenen cura d'aquesta tasca i els que s'ocupen d'enganyar entre els caps i els soldats.

Hom sap que a començaments de la guerra es formaren brigades de voluntaris els quals acudiren al front d'Aragó a combatre el feixisme. Aleshores, i com a reacció contra el militarisme castig i després dels temps de la monarquia, el concepte de la disciplina i d'obediència al comandament havia sofert un relaxament considerable. Hom planejava una operació, per exemple. Es donaven les ordres oportunes perquè avancessin, en un sector determinat, uns quants brigades. Hi havia molts voluntaris, també, als quals, al cap d'unes quantes setmanes d'ésser al front, els agafava un desfici enorme de voler tornar a la reguarda, per tal de netejar-la. Així ho veiem. Calia acabar amb aquest estat de coses.

I l'Escola de Comissaris, on hi ha representants de totes les organitzacions polítiques i socials, ho ha aconseguit per la persuasió, pel convenciment i per l'exemple.

El professor Yusti, que està aferrat a la C. N. T., ens contava ahir el cas que li va succeir amb un comissari de guerra, també aferrat al mateix organisme, el qual, de primer autèntic es resistia a adaptar-se a les normes de disciplina que imperaven a l'Escola. Deia que no calia fer-ho perquè, al cap d'un any, no es defensava altra cosa que una política corcoda de passadissos interessos burgesos. Doncs, bé l'estada a l'Escola, les ensenyances que li donaren, els exemples que va veure, de mica en mica, el feren entrar pel camí de la comprensió. I una vegada que la seva comprensió, que vivia a Castella, li va demanar que l'anés a veure, ell li va escriure que no li era possible perquè s'havia de quedar, vuit dies ací.

Un altre cas: El d'uns soldats del front de l'Est que lluitaven contra els facciosos amb valentia fins al ventre, i els quals, en dir-los si volien que els anessin a rellevar, digueren que encara podien sostenir-se unes quantes hores més combatent. Són dos exemples als quals cal afegir molts més.

Ara bé: Quina és la tasca estricta dels comissaris? Descansar els comandaments de tota altra feina que no sigui la de planejar i dirigir les operacions. Servir d'enllaçament entre els soldats i aquells. Tenir cura de la moral dels soldats; resoldre tots els problemes d'ordre material i moral i adreçar cultural, que pogués planificar a les brigades i a les divisions.

Yusti ens diu:

— En tot moment jo he donat l'exemple. Com a comissari, no sóc aferrat a cap organització. Sóc únicament un home que fa la guerra i que vol vencer el feixisme.

I afegí:

— Calia vencer l'hostilitat natural dels obrers a militaritzar-se, i ho hem aconseguit a bastament. El mateix company que es resistia a creure en l'eficàcia de la disciplina, avui és un dels més convençuts. I a les operacions del front d'Aragó ha actuat amb heroisme.

Una prova palès ha estat les operacions efectuades a Belchite i la victòria de Terol. És més: la major part dels comissaris que han actuat i actuen a les brigades de xoc han sortit de l'Escola.

A començaments de curs, el quarter general destina uns quants homes perquè vagin a fer-hi pràctiques. Ací s'hi donen cursos elementals de tècnica militar i es fan pràctiques, a més de cursos de caràcter polític, que són l'aplicació dels coneixements que molts d'ells ja han après fent la guerra.

La crisi francesa Georges Bonnet ha acceptat l'encàrrec de formar Govern

Els socialistes demanen el poder :: El partit comunista i la C. G. T. advoquen pel manteniment del Front Popular

PARIS, 15. — En el moment de començar les consultes les indicacions sobre el nou ministeri no són molt clares. Aconseguir formar un govern Georges Bonnet? La crisi s'ha produït per una qüestió financera; Bonnet, des del ministeri de Finances, marca una política que no fou seguida per la majoria. Els centres internacionals, segons sembla, han ajudat Bonnet, si s'han de creure les indicacions de les Borses de Londres i Nova York. Però, pot formar gabinet Bonnet? Els socialistes, aquest matí, demanen un govern de tendència socialista per a vencer "les resistències habituals i per a aixafar el feixisme". L'organ comunista demana un "govern fidel al programa del Front Popular, amb homes fidels al Front Popular".

En aquestes condicions els radicals-socialistes creuen que "no s'ha d'intentar altra fórmula Blum ni altra fórmula Chautemps. Que significa això? Sembla que els desigs dels radicals-socialistes són que es formi un govern homogeni, amb un programa lliure, sostingut entre el centre-esquerra i els socialistes. Seria una fórmula purament parlamentària, subjecció a les passions del carrer i que arriben sempre al Palau Borbó".

Aquestes són les indicacions que poden recollir-se aquest matí als cercles polítics. Molt aviat Bonnet tindrà suficients dades per a saber si cal perseverar o bé abandonar els seus treballs per a la formació de govern.

— Fabra.

A LES NOU DEL MATÍ

PARIS, 15. — A les nou d'aquest matí el Ministeri de Finances i la sala del Ministeri presenten la seva fesomia habitual. Georges Bonnet, no és esperat fins les onze, ja que es dirigirà directament al seu domicili al dels senyors Blum, Daladier, Sarraut, Boncour i Caillaux. — Fabra.

M. Bonnet comença les consultes

Chautemps, Caillaux, Daladier, Sarraut i Paul-Boncour li ofereixen la seva col·laboració

LEON BLUM DEMANA EL PODER PER ALS SOCIALISTES

PARIS, 15. — El senyor Bonnet ha començat aquest matí les consultes polítiques abans de comunicar al President de la República si acceptava la missió de formar gabinet. Bonnet ha rebut dels caps radicals Chautemps, Caillaux, Daladier i Sarraut la seguretat de la col·laboració, així com la del senyor Boncour.

A les quatre de la tarda Bonnet informà el grup radical-socialista de la Cambra de les línies generals del seu programa, que comprendrà en primer lloc la continuació de la seva política de ressorgiment financer i monetari; en segon lloc, la defensa de les institucions republicanes i finalment la consolidació de la pau social.

La conversació que Bonnet ha celebrat amb Léon Blum ha revestit particular importància. Si bé els dos s'han abstingut de revelar el tema de la conversació, s'assegura que Blum ha confirmat al seu interlocutor la decisió presa pel seu partit de reclamar l'exercici del poder, a causa de la seva preponderància numèrica a la Cambra.

Per consegüent, sembla segur que el grup socialista s'abstindrà de tenir representants en el si del Govern de Front Popular del qual no tindrà la direcció.

Manca saber si el Partit Socialista SFO està decidit a concedir els seus sufragis a un tal Gabinet. La seva actitud dependrà, evidentment, del programa i de la composició del Govern que es formi.

El senyor Bonnet no ha pogut anar aquest matí a l'Elisi. Hi anirà a primeres hores de la tarda, per tal de posar al corrent el senyor Lebrun de les primeres gestions fetes. Segons totes les impressions, Bonnet comunicarà al President de la República la seva acceptació de principi de la missió de formar nou Govern. — Fabra.

M. BONNET VISITA PAUL BONCOUR

PARIS, 15. — A dos quarts de dotze, Bonnet, després d'haver-se entrevistat amb Daladier, s'ha traslladat al domicili de Boncour. — Fabra.

A LA 120 DE LA TARDA

PARIS, 15. — El senyor Bonnet, després d'haver conferenciat amb el senyor Daladier en el ministeri de la Guerra, ha visitat al senyor Boncour. Després ha conferenciat amb el senyor Caillaux.

A les 120 de la tarda, ha rebut els representants de la premsa, als quals ha fet les declaracions següents:

"Aquest matí m'he entrevistat amb diverses personalitats polítiques. He celebrat, principalment, una extensa i cordial entrevista amb el senyor Léon Blum. També he conferenciat amb els meus amics del partit radical, senyors Caillaux, Sarraut, Daladier i Chautemps, així com també amb el senyor Paul Boncour.

Tot m'han encoratjat a fer-ho amb la confiança de la constitució del nou Govern.

"Amb al palau de l'Elisi a primeres hores d'aquesta tarda, per posar al President de la República al corrent de les meves entrevistes.

— Fabra.

"CONTINUO, SIMPLEMENT, LES CONSULTES" — DIU M. GEORGES BONNET A LES TRES DE LA TARDA

PARIS, 15. — Dos minuts abans de les tres de la tarda, el senyor Bonnet ha arribat al Palau de l'Elisi, i ha fet les següents declaracions als periodistes:

— Continuo, simplement, les meves consultes. Després d'aquesta entrevista tornaré a visitar el President a darrera hora de la tarda, que li portaré la meua resposta definitiva, perquè llavors s'haurà reunit ja, i haurà pres acord, el grup radical-socialista de la Cambra. — Fabra.

M. BONNET HA EXPOSAT EL PROGRAMA DE GOVERN DAVANT DEL GRUP RADICAL-SOCIALISTA DE LA CAMBRA

PARIS, 15. — Aquesta tarda s'ha reunit el grup radical-socialista de la Cambra.

El senyor Bonnet hi ha exposat les línies generals del seu programa de Govern, en els termes ja coneguts. — Fabra.

EL PARTIT COMUNISTA FRANCES DEFENSA LA INTEGRITAT DEL FRONT POPULAR

LA C. G. T. DEMANA UNIO

PARIS, 15. — El partit comunista ha publicat a Carrera hora de la tarda una nota en la qual es diu que s'ha d'evitar que la crisi ministerial, que es clarifica sense vocació parlamentària, pugui atemptar contra la integritat del Front Popular.

Per la seva banda, la Confederació General del Treball n'ha publicat una altra en la qual es diu que tothom ha de mirar d'evitar que l'actual crisi es converteixi, en una arma del feixisme, i acaba fent una crida a tots els partits i persones del Front Popular per tal que romanguin units davant de l'amenaça feixista. — Fabra.

La política financera de la Generalitat

Ha aparegut el segon volum de "Política financera de la Generalitat de Catalunya durant la revolució i la guerra" publicat per la Conselleria de Finances del Govern de Catalunya.

La tasca portada a cap per Josep Terradellas davant de la Conselleria de Finances durant gairebé tot el període de la guerra, queda reflectida

COMENTARI HEROIS ANONIMS

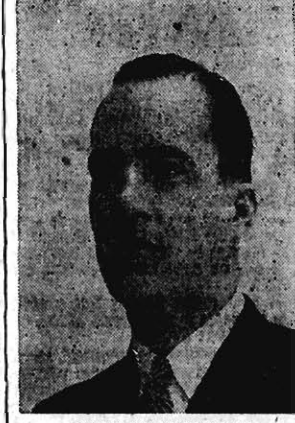
MASSA sovint, potser per a recordar-nos als barcelonins distrets l'horror de la guerra, que les sirenes i els anti-aeris posen, en la simfonia ciutadana, uns tons d'estridència i contrapunt profundes i sinistres explosions. L'aviació negra, en passar damunt la ciutat, llança a l'atzar els seus projectils, i si algun objectiu persegueix, és aquell on més puguin rabejar-se els seus instints sàdics: una escola, un refugi, un asil. Mentre dura l'al·larm, els barcelonins, que a poc a poc s'avenen a aquestes visites dramàtiques, reaccionen amb una prudència variable segons el temperament i segons la intensitat de les detonacions. Alguns es precipiten als refugis; d'altres no es mouen de llur casa; d'altres, amb una inconsciència magnífica, es llancen al mig del carrer o avien als terrats per veure els avions.

La finalitat desmoralitzadora dels raids de l'aviació facciosa resta, així, desvirtuada. Els veïns d'una gran ciutat hem assolit ja una dosi suficient de fatalisme per a inscriure entre els riscos normals de la vida a Barcelona aquest d'un boei de metralla o d'una casa que s'enruna al damunt nostre. Si els antifeixistes de cor no s'esveren de les agressions aèries, els feixistes molt sovint se senten convertits a un odi mortal contra els culpables d'aquestes falconades criminals. De vegades, admet les víctimes s'escauen ésser, en una justícia paradoxal, els més fervents adoradors, per estúpidesa o per maldat, de la clica feixista. La lligo que llurs mateixos amics els donen és cruel, però mercedosa.

Quan els bombardeigs assoleixen un més gran dramatisme és, realment, de nit. La fosca absoluta, creuada pels reflectors i esberlada per l'explosió de les bombes i els abusos antiaeris, dona un caràcter impressionant a l'agressió. I és aleshores quan hom pot admirar, en tota la seva grandesa, l'heroisme anònim d'uns ciutadans, homes i dones, que surten de casa llur, sigui l'hora que sigui, i que, a les fosques, sense vehicles, mentre encara esperegen les bombes, s'encaminen cap als hospitals de la ciutat. Saben que llur presència allà pot ésser — és, segurament — necessària, i menyspreant el risc i la distància, acuden a llur deure. Deure professional, en els metges, en els practicants i infermiers, que no per anar lligat indissolublement amb la funció social que exerceixen, és menys digna de subratllar. Deure purament cívica, acceptat voluntàriament, ofert amb generositat, en els donadors de sang.

Ultra el seu significat idealista, de defensa de la democràcia i de la llibertat, la nostra guerra haurà tingut, al costat del seu aspecte tràgicament destructiu i del natural desenvolupament que provoca de l'enginyer humà, orientat en l'aspecte bèl·lic, un aspecte consolador: el d'haver perfeccionat la tècnica de la transfusió de sang. Avui dia, gràcies a savis catalans i a generosos amics estrangers, la sang humana, que dona nova vida als ferits i agonitzants, pot conservar-se i transportar-se. Però cal que algú la cedeixi, per tal que pugui estar sempre a la disposició dels que necessitin la preciosa transfusió salvadora. Cal també que, en la previsió d'una catàstrofe sobtada, d'un bombardeig, d'una topada de trens, uns homes generosos estiguin amants, disposats a donar llur sang, en el sentit no pas metafòric, sinó real, de la paraula. Aquests homes són els donadors de sang. Herois humils, herois anònims, cal subratllar llur generositat i llur patriotisme. Salvadors de vides humanes, ells són una nova demostració de la solidaritat de tots els ciutadans en el sacrifici i en la lluita. Quan passen pels carrers, en plena foscor, entra l'explosió de les bombes i el campaneig de les ambulàncies, camí dels hospitals, aquests homes testimonien el caràcter sagrat de la nostra lluita i reaccionen de la manera més admirable contra l'covardia i la crueltat dels agressors.

J. O.

JOSEP TERRADELLAS

en els dos volums editats per la redacció Conselleria, els quals marquen la direcció traguada en els primers temps de confusió, quedant a bastament evidenciada l'assenyalada orientació en mantenir-se un desenvolupament normal i de recuperació en tots els factors que formen el conjunt financer de Catalunya.

En aquest segon volum, que avui ens referim, la tendència de repressa és ben visible en aquells sectors que, més afectats per les influències de la guerra, suportaren uns primers mesos d'intensa depressió, mantenint-se per altra banda aquell grau de superació en aquells que sortejaren amb més facilitat les primeres envesides de caràcter econòmic.

Les dades que figuren en aquest volum són les compreses entre el 20 de novembre del 1936 i el 30 d'abril del 1937, o sigui uns cinc mesos i mig, és a dir, que juntament amb les ja reproduïdes en la primera publicació, ens permet d'examinar amb gran profunditat de dades, el procés financer de la Generalitat de Catalunya en els deu primers mesos de lluita. Del seu estudi, hom pot afirmar que aquelles tendències dels primers temps, d'un possible "crak" financer, han quedat totalment bandejades, no tan solament pel fet de no haver aparegut fins ara una desarticulació general, sinó perquè en adonar-nos de la marxa d'aquells que aguesten els signes principals de les finances de Catalunya, cada dia ens apropem més a una completa normalitat.

Només cal donar una ullada a les reproduccions gràfiques que figuren en aquest volum per a comprendre la superació conseguida a Catalunya en pocs dies dels aspectes financers. Els organigmes de crèdit ens mostren una posició molt favorable amb l'augment que s'observa en els saldos conjunts dels

LOBBY DIPL

EL DIRECTOR GENERAL DE SEGURATA
REP. ELS PERIODISTES, I EXALTA EL
SERVEIS DE LA POLICIA

En rebre ahir al migdia els perio-
distes, el director general de Segur-
tat els va dir que estava molt satis-
fet per uns serveis importants que ac-
bava de realitzar la policia.

Acabà dedicant grans elogis als seus
subordinats, i el zel dels quals posse-
d manifest a cada moment.

UNA BANDA DE PILLETES

S'ha procedit a la detenció d'un grup
de nois que es dedicaven a la sotrac-
ció de carteres i a robar en tots els
comerços que podien. Tots ells man-
festaren que eren refugiats.

Componen la banda Felip Martínez
Cardoso (a) "el Gordo"; Lluís Cobas
de Pablos (a) "el Bicho"; Alexandre
Collado González (a) "el Paleto"; el pi-
nieta; Angel Echillur; Huguet (a);
"Chicoba y Chibibi"; illad de mon-
tanya; Serafi Díaz de Terán (a) "Se-
rafin"; carterista; Antoni Redondo
Rodríguez (a) "el Gorrila"; carterista
(a); Antoni Ortega Pérez (a) "el Pi-
cardias"; carterista, té 12 anys; Fran-
cesc Pérez Ruiz (a) "el Pijuso"; car-
terista; Pau Lázaro Sanjaider i Fran-

nestrals en la seva "professió" per a persones grans. Algun dels detinguts té meravellosa habilitat per a la sortida i tracció de carteres, cosa que s'ha pogut comprovar amb tot detall.

Tenim referències que han estat de
lingües diverses dones, joves tota-
ment, que eren les qui aconsellaven
i dirigien els de la banda.

DETENCIONS DIVERSES

Ahí la policia va practicar diver-
sos serveis i procedí a la detenció
d'alguns individus que venien a pre-
stabusius i altres d'indocumentats.

CAUSES VISTES AMIR
Tribunal Popular número 1

Es veié una causa contra Josep Maria, acusat d'homicidi; per imprudència. El processat conduint un camió atropella a la carretera d'Argenteu un ciclista i li produí lesions al cap. El vericte fou d'inculpabilitat i sentència absolutòria.

Tribunal Popular número 2

A porta tancada començà una causa per atemptat contra Ramon Lluís. Després d'algunes proves pràctiques, el judici fou suspès per no haver comparegut els testimonis i càrrec.

**TRIBUNAL D'ESPIONATGE
I ALTA TRAIÇO**

El Tribunal d'Espionatge i Alta Traïció de Catalunya es va reunir abans d'ahir a la nit per tal de veure i decidir la causa procedent del jutjat d'instrucció de Granollers per rebatoria, armada, comesa als pobles de Lluçanès, La Roca, agressió a la força pública amb armes de foc i bombes. Com a Fou dictada sentència

Iglesias Paz.

VARIA

Manuel Escala i Canals i Salvador Rocca i Bosch, han estat detinguts per abusar en el preu de venda de detinguts minuts articles.

— Reclamat per diversos jutjats ensem per usar nom que no li correspon, ha estat detingut **José Rosal i Fortes**, conegut també per **Carles Ayala Pérez**.

— Acutats de dedicar-se a certes activitats il·lícites i alguns perillosos han estat detinguts **Elies Miras, Joan Marín Egea, Lluís Ramos Cadarri, Joaquim Serrano, Rosa Puig i Rovira, Ramon Beltrán, Domènec Muga, Martínez, Zacarías Iglesias, Candi Eder, Hermenegid Martí i Gil, Andorra Planes i Ticho, Teresa Ruiz Canals, Joan, Manuel Mira i Mira, Lluís Bibián i Albert Galicia i Borcaque**.

— Finalment han estat detinguts per robar a l'estació del Poblenou els menors **Ferran Hort Adellants, Antoni Bouza Gil i Francesc Martí Jordana**.

ASSEMBLEAMENTS PER A DENAR

Tribunal Popular núm. 1. — Un dictat per tinença il·lícita d'armes contra **Domènec González**. Un altre dictat per tinença il·lícita d'armes contra **Joan Grifé**. Un altre judici per corrupció de menors contra **Trepu Puig i**.

Tribunal Popular núm. 2. — Un dictat per usurpació de funcions contra **Emília Frontans**.

Tribunal d'Urgència. — Dos judicis contra **Enric Pujol i Mánso; i Juli C. Serrano**.

LA COMISSIO NACIONAL PRO-CAMPANYA D'HIVERN

ELS PARTITS POLITICS I ORGANITZACIONS SINDICALS DIRIGIXEN UNA CAMPAÑA EN COMULU. LA SUBSCRIPCIO A LA CAMPANYA D'HIVERN SERA TANCADA EL 23 DE GENER. — EL DIA 30 SE

Sota la presidència del **comissari** **neral de Guerra, Crescència Bilbao**, reunit a Barcelona la **Comissió nacional** pro **Campaña** d'**Hivern**.

La **Comissió** està formada per **quatre** **representants** **entitats** **polítiques** **de** **Catalunya**: **Bilbao**, **Iacint Benavente**, **Antoni Machlado**, **Frederica** **Mont**, **Maria Jesús Rodríguez** (**yidua** **d'** **Iran**). **Del**-**le** **Iharrruri**, **Unió** **República** **na**, **Esquerra** **Republicana**, **Dones** **A**, **Partits**, **Aliança**, **Jovenils** **Antifasc** **ista**, **Partit** **Comunista**, **C. N. T.**, **U. G. I.**, **S. R. I. L.**, **S. I. A.**, **F. A. I.**

La **Comissió** ha **decidit** **donar** **lectura** **l'acta** **anterior** **informe** **Zaurain** **en** **la** **de** **la** **Comissió** **Executiva** (**S. R.**, **S. I. A.**) **sobre** **l'estat** **de** **la** **campa** **que** **acus** **un** **entusiasme** **i** **activitat** **de** **a** **tota** **la** **zona** **litoral**: **fins** **al** **moment** **de** **l'estat** **recaptes** **de** **robes** **de** **quatre** **mils** **de** **peces**, **de** **les** **quals** **la** **un** **na** **ha** **com** **invertit** **en** **robes** **i** **distribució** **als** **fronts**.

Foran **aprovat** **els** **següents** **acords**:

Primer-**Hivern** **un** **manifest** **Campaña** **d'** **Alvars** **firmat** **en** **comú** **les** **personalitats** **i** **entitats** **polítiques** **i** **components** **de** **la** **Comissió**.

Segon-**Es** **fixa** **la** **data** **del** **3** **de** **g** **per** **tançar** **la** **subscripció** **pro** **Campaña** **d'** **Hivern**.

Tercer-**Com** **a** **jornada** **de** **fe** **de** **es** **com** **es** **fixa** **la** **data** **del** **10** **de** **no**, **en** **s'efectuarà** **la** **jornada** **homenatge** **a** **s'efectua** **Pommar**: **en** **aquest** **acte** **les** **verses** **comissions** **provincials** **lliur** **total** **les** **robes** **existents**.

I **per** **últim** **s'acorda** **per** **una** **trans** **missió** **de** **robes** **per** **als** **lluitadors** **del** **front** **de** **Terol**.

**El Govern japonès
els militars s'han
posat d'acord sobre**

La destrucció del món

Toquilo, 15. — Aquest matí s'ha celebrat una reunió entre els membres del Govern i els membres del gran Estat Major. La referència no ha estat donada a l'«Ebra».

Toquilo, 15. — El Govern publicat un comunicat anunciant que «la conferència d'empres entre el Govern i el Quarter General Imperial, que ha reprès les seves deliberacions avui ha arribat plenament a un acord sobre el text de la declaració en la qual es definirà la política del Govern anomenada «Xina»».

Aquesta nit se celebrarà un Consell de Gabinet extraordinari. — «Ebra».

Toquilo, 15. — L'Agència Domes publica una nota sobre la política japonesa a Xina, en la qual afirma:

Per a salvar la situació, el Govern nipó estava disposat a negociar.

directament amb Xang-kai-Shek i el seu Govern hagués volgut canviar d'actitud davant el Japó. Després de la presa de Nanquín, capital oficial de la República, els japonesos s'aparellaren en llur avanç a fi de que temps al Govern xinès per a canviar d'actitud, però els esdeveniments registrats després han demostrat que en lloc de canviar, l'actitud, que donava per descomptat, el generalíssim xinès col·laborava activament amb les organitzacions xineses a fi de sostenir una guerra de desgast contra el Japó.

Però és el que ha obligat el Japó a recórrer el quant que li ha generat Xina, i a plantar cara a una guerra de llarga durada, a fi d'aconseguir tallar a les seves màltes arrels l'antimperialisme xinès. — Faura.

SEMBLA QUE ARA SI QUE TRENCARAN LES RELACIONS DIPLOMÀTIQUES

Toquio, 15. — Segons l'agència Reuters, el periòdic "Yomiuri Shimbun" preveu que l'ambaixador de Xina al Japó rebrà els passaports aquest ma-

R | té i tornarà de seguida al seu país.
Fabra.

Tòquio, 15. — Se sap que l'ambaixada xina ha contractat sis cabins de primera i dos de tercera classe de l'«Empress of Asia» que sortirà el 26 de gener de Yokohama cap a Xang-Hai i Hong Kong.—Fabra.

TRES GENERALS XINESOS EXECUTATS

UN PER ABANDONAMENT DE DEURE, I DOS PER INDISCIPOLINA DE LES SEVES TROPES

Xang-Hai, 15. — L'agència Reuters: Tres generals xinesos han estat executats a Hankeu, segons telegrafia d'origen xines: Han-Fu-Xu, governador de Xantung; Han-Fu-Xuan, governador de seu drepte; Li-Tsue-Xuan, I. Wang, cap de la 14 indisciplinada llurs tropes.

Com es recordará hi hagué fa c temps dubtes sobre la voluntat Han-Fu-Xu de resistir les tropes japoneses. — Fabra.

EL PRESIDENT DEL CONSELL

0 EL PRESIDENTE DEL CONSEJO
POLITICO XINES ANIRA A PAI

Xang-Hai, 15. — La premsa xinonesa anuncia que Wang-Xin-Wei, president del Consell Politic, anirà aviat a França, per tal de portar a cap una missió la finalitat de la qual no ha estat precisada. Als caràcters ben formats es creu que l'altunament de Wang-Xin-Wei de Hankau ha estat provocat per les seves dissensions a Xang-Kai-Xec i els partidaris de guerra a ultrança. — Fabra.

ELS JAPONESOS CONTINUEN A LLEVANT ELS SUBDITS AMERICANS

Washington, 15. — El senyor Allison, cònsol nord-americà a Nankin, ha informat al Departament d'Estat que els tropes japoneses continuen molestant els emplegats de les companyies nord-americanes i no els respecten els drets, sense que donin justificacions. Allison ha protestat a l'ambaixada japonesa a Nankin. — Fabra.

LLEVANT

L'ESTAT DELS MOUNEN

DE TEROL DESPRES DE

BATALLA

València, 15. — La Junta Central del Tresor Artístic ha celebrat la seva sessió ordinària, dedicada principalment a escoltar l'informe de la Comissió del Patrimoni i a discutir la proposta de restaurar si que ha visitat Terol.

La Junta ha vist amb emoció l'informe de les destroces causades a causa de la guerra i de les bombes alludades a la ciutat. Els membres i els artistes de la dita ciutat es finen a l'acte amb un gran interès.

Les quatre torres, famoses, segelles de l'arquitectura medieval en terres d'aragonesa, estan en peu. Totus acusen imitació de diversos calibres, amb pedres de la rajolera, que quasi afecta solemnement a l'estructura i a les zones de les torres. La resta de la ciutat és més valuosament decorada i més rica.

Sant Pere ha perdut la major part de la seva estructura, però encara que una

construcció moderna.

A la catedral, el més important magnífic artesanal mudjarr, obra per les seves talles i per les seves pintures, és anomenat *el gran*, produït primer dels seus nou treballs dels seus, i té destruïda una de les alfaldes contigües.

Les voltes del segle XVII que tapaven l'an desolament, llevat de la mediana al creuer, avançant així la resta de la muralla de la futura restauració del monument.

Les ciutats han sofert quelcom. retalles de més interès estan quasi tantes. El cimbori es conserva complet.

El mateix Pere, solament s'ha esmentat de les gentils torres octogonals rajola.

Dels restants edificis monumental d'interès secundari, el conegua aquell que tant contribueix a la festa

de l'eroi, seulement le talat un
seus arcs superiors.

Finalment, la fúnta ha estricta
versos assumptes de tràmit i ha o
compte d'una comunicació del cen
tri de guerra d'un dels cossos de l'
cit de l'Est: sobre una Biblioteca de
bustre: aquest fet es destaca com
de tant exemple de la collabora
l'Esforç en el salvament del nostre
ni artistic.

EXPOSICIONS D'ART

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRACIA, 35

Exposició col·lectiva d'arta aristo
gents: Mr. Bosch-Roger, Labarthe
Pasqual, Porcar, Balsera, Nuntaner,
tasunaga, Espinal, Cabanyes, Ver
Pulidoemples, Villà i d'altres.

Possiblement la crisi francesa serà solucionada amb un Gabinet Bonnet. En aquest cas, avui serà coneguda la llista del nou Govern. No s'ha trencat el Front Popular

LA GUERRA A TOTS ELS FRONTS
Al front del Centre fou volada una mina facciosa, i assalta- des les seves posicions
Sofriren 50 baixes

Exèrcit de Lleuant. — Lleuger títol a tota la zona d'aquest Exèrcit.
Exèrcit del Centre. — A les set s'ha fet volar una mina pròpia, que ha ocasionat a l'enemic més de cinquanta baixes, comprovades, als voltants del Barri del Terol (Madrid). Aprofitant el desconcert que l'explosió ha produït entre els rebels, les nostres forces s'han llançat a l'assalt de les posicions contràries, i han entaulat combat amb els facciosos, els quals s'han vist obligats a reclamar reforços a llurs posicions del Basurero i de la Colonia del Comercio. Aconseguits els fins proposats, les forces lleials s'han replegat a llurs bases.
Altres Exèrcits. — Sense notícies d'interès.

CRONICA DE VALENCIA
La ferotgia dels feixistes que s'escuden darrera un fingiment de catolicisme

Un altre testimoni de com i per què els feixistes de Terol assassinaren el sacerdot senyor Louzò.

—De manera que vós coneixieu aquest sacerdot?
—Des de feia alguns anys.
Aquesta senyora, anomenada Desideria Cebrián, la qual junt amb les seves filles, Tomasa i Adriana, i el seu marit, senyor Cebrián, arribà a València fa uns quants dies evacuada de Terol, com a conseqüència de la seva conversació amb nosaltres, i amb els detalls relacionats amb el sacerdot mossèn Louzò i parla d'aquest amb exclamacions de commiseració. Pobre senyor! Era una bona persona, de sentiments caritatius, al qual molts catòlics de Terol apreciaven i respectaven per les seves virtuts i la seva humilitat.
—Era el meu confessor—afegeix la senyora Desideria—i el de les meves filles.
—Sabeu si mossèn Louzò figurava entre els addites al feixisme?
—Al principi de la sublevació, sí. Després, però, ja no. Tant coses succeïen a Terol...
La senyora Cebrián segueix la narració. Al cap de pocs dies d'haver-se produït l'al·lucinant matí dels feixistes, requetés i guàrdia civil es feren amos de la ciutat i començaren a entrar a les cases de nit i a fer ràtzies entre els veïns, els quals s'enduien tot el que trobaven en produir-se el moviment feixista i ningú no es considerava segur, ja que molts dels que componien les patrulles eren forasters i no s'entendien a concretar els càrrecs acusatoris abans de decidir les execucions. N'hi havia prou amb una denúncia o una mala voluntat perquè costés la vida a tota una família. Primer fou la barriada obrera, on homes, dones i nens infants eren obligats a pujar als camions per trobar-se convertits al cap de poques hores en un munt de cadàvers. Després seguí el sacrifici de persones conegudes: metges, advocats, empleats d'oficines, funcionaris públics, etc. A uns els mataben per pertanyer al Front Popular i a altres perquè en produir-se el moviment feixista no s'havien donat pressa a posar-se a les ordres de les autoritats feixistes. Aleshores, fou quan mossèn Louzò, contorbant el seu ànim bondadós, inicià una cautelosa tasca inspirada pels seus sentiments humanitaris. Es dirigia principalment a les dones de la seva feligresia i aprofitava qualsevol conversa a l'església, i a l'home dret la seva actuació en el confessional, per preparar-los que si tenien parents o amics a les files feixistes els fessin comprendre que l'allau de crims amb què s'havien convertit en víctima constituïa una negació absoluta de l'esperit cristià; que semblar l'esperant i la mort en nom de la religió catòlica era tant com deshonrar les doctrines de Crist en utilitzar-les com a símbol sagrant de la crueltat més horrososa.

—Continua aquesta senyora—comença a explicar mossèn Louzò—s'exposava a un gran perill en realitzar aquella generosa tasca de captació amb la qual pretenia que les dones possessin la seva influència moral sobre els homes, amb l'esperança que els assassinats per tal d'acabar amb els feixistes.

LA DELACIO
La senyora Desideria Cebrián, amb la seva espontània sinceritat baturra, parla indignada en recordar que els seus temors arribaren a confirmar-se.

Com que l'expressió del catolicisme és per a moltes persones una ostentació acomodaticia, falsa, no fallaren dantes feixistes que, en campanyes d'acceptació dels sacerdots, s'apressaren a delatar-lo, titllant-lo de sospitos simpatitzant amb els "rojos".

Algu advertí a mossèn Louzò que potser els caps locals havien anotat el seu nom en les llistes negres, on figuraven les futures víctimes. Però ell no ho volgué creure. «Quin mal podien fer-li les autoritats que es titllaven defensor del catolicisme, pel fet que ell sostenia les veritables doctrines de Crist? For en aquestes circumstàncies quan, com a justificació de la seva conducta, pronunciava un sermó a la catedral en el qual apel·lava als sentiments de pietat cristiana per tal que a Terol cessés la perpetració de crims que, de continuar, adreçats organitzarien en la seva pròpia obra sagrant els fonaments de la teoria feixista.

EL CRIM
Jo—segueix parlant la senyora Cebrián—m'havia traslladat amb les meves filles a un pis de la plaça de Carlos Castell, on vivien uns parents. Així d'aglomerar-se les famílies en una mateixa casa era molt freqüent a Terol, ja que el terror impulsava els familiars a reunir-se, com un desig d'emparar-se mútuament.

Diu la nostra interlocutora que en el seu domicili circumstancial de València, que mossèn Louzò des de feia uns quants dies també havia anat a residir a la llar d'una família amiga que vivia a la mateixa plaça de Castell, i una nit, precisament hores després que el religiós va renunciar aquell sermó a la catedral, la senyora Desideria va presenciar els preliminars d'un fet que encara avui té apenat molts veïns de Terol.

—Quant la porta de la casa on residia el sacerdot esdrassaren dos automòbils, sis.

que els veïns pacífics, amagats darrera les persianes dels balcons, contemplaven amb l'alarma conseqüent que aquestes anaròniques nocturnes els produïen. D'un dels automòbils baixaren uns quants homes amb boina vermella i es ficaren a la casa. Poc després tornaren a sortir portant entre ells mossèn Louzò. Pujaren tots en un dels cotxes i desaparegueren ràpidament per una cantonada.

La senyora Desideria Cebrián acaba la seva relació. L'endemà s'escampava per la ciutat la notícia del nou crim.

El cadàver del sacerdot mossèn Louzò havia aparegut cosit de baixes.

EL PLE AMPLIAT DE LA C. N. T.
UN DISCURS DE MARIANO R. VAZQUEZ
València, 15. — Durant la tarda d'ahir i el matí d'avui han arribat a València gran nombre de delegacions i organitzacions confederals per assistir al Ple Ampliat de la C. N. T.

Es pot calcular que passen de sis-cents el nombre de representants que assisteixen a aquest important acte, en el qual es tractaran normes d'orientació per al pla econòmic que serà dirigit i administrat pels treballadors.

Aquest matí, en mig de gran entusiasme, ha iniciat les seves sessions al teatre Serrano el Ple Ampliat de la C. N. T.

El secretari general, Mariano R. Vázquez, ha pronunciat un discurs amb ocasió de la sessió inaugural.

Ha dit que després d'un any i mig de guerra revolucionària, la C. N. T. per primera vegada es reuneix enmig d'un clima nacional de gran importància, perquè s'hi ha de fer una revisió de tot l'esdeveniment, un resum de totes les actuacions per a treure les experiències d'aquesta lluita i arribar a conclusions definitives.

Ha afirmat que els sindicats, a pesar dels obstacles, de les dificultats, dels insults i de les diatribes de què se'ls ha fet objecte, són capaços de seguir endavant en la seva obra positiva, al marge de la política i dels partidismes.

Manifesta que hauria estat una veritable satisfacció de poder organitzar una assemblea conjunta de les dues organitzacions sindicals, per tal d'entendre que solament a través de la unitat d'acció d'ambdues — C. N. T. i U. G. T. — és com el proletariat seguirà endavant en la seva tasca de transformació social. Fora qualsevol de finalitat que ara es pugés celebrar un Ple Nacional Ampliat de les dues Sindicals, en el qual es tractés una línia recta que el proletariat pogués seguir.

Es refereix a la tasca de la C. S. T. en el 19 de Juliol, i diu que a la C. N. T. li correspon la major part de l'èxit assolit. Hem estat censurats —afegeix— a pesar de tot. En efecte, hi ha hagut deficiència per part dels treballadors dels Sindicats i de les Federacions, per manca de cultura i d'experiència; però jo pregunto si no es troben majors deficiències en els qui no tenen el pretext de la manca de preparació en què es trobava el treballador espanyol. I si avui ens hem de plànyer que la nostra economia no s'hagi posat encara a flor, no ens correspon la culpa, sinó que tota ella pertany als qui en comptes de prestar ajut han obstaculitzat la nostra labor. A continuació relata alguns fets tendents a demostrar l'anterior afirmació.

Aquest Ple — diu — se celebra per tal de realitzar una obra completa no per a criticar ni per a censurar.

Es refereix a la col·laboració dels treballadors en l'Economia, que diu que pot ésser dirigida per ells. Els llocs de treball — agra — han d'estar a les nostres mans lliures, en el possible, de la política, que res no té a veure amb l'economia.

La guerra actual és guerra revolucionària. Som optimistes i agim fe en la victòria i cal tenir en compte que això porta aparellada la consolidació revolucionària.

Acabada la intervenció de Vázquez s'ha nomenat una comissió revisora de credencials, i s'ha acordat que les sessions comencin a les nou del matí fins a la una de la tarda, i des de les tres fins a les set.

Es nomena mesa de discussió corresponent a la presidència a la Federació Local de Madrid; la Secretaria d'Actes a la Local de Gramenet; i la de Paraula a la Local de Manzanar.

Seguidament s'ha aixecat la sessió i els delegats han anat a les seves residències.

—De manera que vós coneixieu aquest sacerdot?
—Des de feia alguns anys.
Aquesta senyora, anomenada Desideria Cebrián, la qual junt amb les seves filles, Tomasa i Adriana, i el seu marit, senyor Cebrián, arribà a València fa uns quants dies evacuada de Terol, com a conseqüència de la seva conversació amb nosaltres, i amb els detalls relacionats amb el sacerdot mossèn Louzò i parla d'aquest amb exclamacions de commiseració. Pobre senyor! Era una bona persona, de sentiments caritatius, al qual molts catòlics de Terol apreciaven i respectaven per les seves virtuts i la seva humilitat.
—Era el meu confessor—afegeix la senyora Desideria—i el de les meves filles.
—Sabeu si mossèn Louzò figurava entre els addites al feixisme?
—Al principi de la sublevació, sí. Després, però, ja no. Tant coses succeïen a Terol...
La senyora Cebrián segueix la narració. Al cap de pocs dies d'haver-se produït l'al·lucinant matí dels feixistes, requetés i guàrdia civil es feren amos de la ciutat i començaren a entrar a les cases de nit i a fer ràtzies entre els veïns, els quals s'enduien tot el que trobaven en produir-se el moviment feixista i ningú no es considerava segur, ja que molts dels que componien les patrulles eren forasters i no s'entendien a concretar els càrrecs acusatoris abans de decidir les execucions. N'hi havia prou amb una denúncia o una mala voluntat perquè costés la vida a tota una família. Primer fou la barriada obrera, on homes, dones i nens infants eren obligats a pujar als camions per trobar-se convertits al cap de poques hores en un munt de cadàvers. Després seguí el sacrifici de persones conegudes: metges, advocats, empleats d'oficines, funcionaris públics, etc. A uns els mataben per pertanyer al Front Popular i a altres perquè en produir-se el moviment feixista no s'havien donat pressa a posar-se a les ordres de les autoritats feixistes. Aleshores, fou quan mossèn Louzò, contorbant el seu ànim bondadós, inicià una cautelosa tasca inspirada pels seus sentiments humanitaris. Es dirigia principalment a les dones de la seva feligresia i aprofitava qualsevol conversa a l'església, i a l'home dret la seva actuació en el confessional, per preparar-los que si tenien parents o amics a les files feixistes els fessin comprendre que l'allau de crims amb què s'havien convertit en víctima constituïa una negació absoluta de l'esperit cristià; que semblar l'esperant i la mort en nom de la religió catòlica era tant com deshonrar les doctrines de Crist en utilitzar-les com a símbol sagrant de la crueltat més horrososa.

—Continua aquesta senyora—comença a explicar mossèn Louzò—s'exposava a un gran perill en realitzar aquella generosa tasca de captació amb la qual pretenia que les dones possessin la seva influència moral sobre els homes, amb l'esperança que els assassinats per tal d'acabar amb els feixistes.

LA DELACIO
La senyora Desideria Cebrián, amb la seva espontània sinceritat baturra, parla indignada en recordar que els seus temors arribaren a confirmar-se.

Com que l'expressió del catolicisme és per a moltes persones una ostentació acomodaticia, falsa, no fallaren dantes feixistes que, en campanyes d'acceptació dels sacerdots, s'apressaren a delatar-lo, titllant-lo de sospitos simpatitzant amb els "rojos".

Algu advertí a mossèn Louzò que potser els caps locals havien anotat el seu nom en les llistes negres, on figuraven les futures víctimes. Però ell no ho volgué creure. «Quin mal podien fer-li les autoritats que es titllaven defensor del catolicisme, pel fet que ell sostenia les veritables doctrines de Crist? For en aquestes circumstàncies quan, com a justificació de la seva conducta, pronunciava un sermó a la catedral en el qual apel·lava als sentiments de pietat cristiana per tal que a Terol cessés la perpetració de crims que, de continuar, adreçats organitzarien en la seva pròpia obra sagrant els fonaments de la teoria feixista.

EL CRIM
Jo—segueix parlant la senyora Cebrián—m'havia traslladat amb les meves filles a un pis de la plaça de Carlos Castell, on vivien uns parents. Així d'aglomerar-se les famílies en una mateixa casa era molt freqüent a Terol, ja que el terror impulsava els familiars a reunir-se, com un desig d'emparar-se mútuament.

Diu la nostra interlocutora que en el seu domicili circumstancial de València, que mossèn Louzò des de feia uns quants dies també havia anat a residir a la llar d'una família amiga que vivia a la mateixa plaça de Castell, i una nit, precisament hores després que el religiós va renunciar aquell sermó a la catedral, la senyora Desideria va presenciar els preliminars d'un fet que encara avui té apenat molts veïns de Terol.

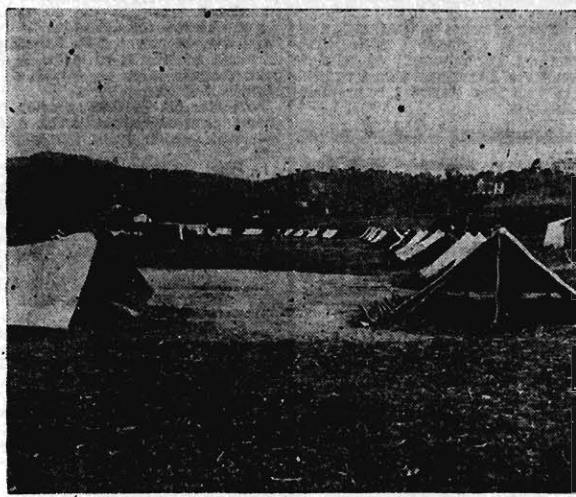
—Quant la porta de la casa on residia el sacerdot esdrassaren dos automòbils, sis.

LA PUBLICITAT

L'EDUCACIO MILITAR A CATALUNYA

L'obra del Comitè d'Educació Militar, explicada pel seu secretari general, Eduard Ragasol, representant d'Acció Catalana Republicana

QUE SON ELS CAMPS I ELS CENTRES D'INSTRUCCIO

Un dels campaments del Comitè d'Educació Militar.

L'extraordinària victòria de Terol, davant de la qual els tècnics militars del "Frankfurter Zeitung" han hagut de convenir que ha estat una cosa seria i més que seria insospitada, ha plantejat a la consciència republicana un grapat de preguntes la resposta a les quals explicaria per què la República, passant de la tècnica de la defensiva a la de l'atac, podia no tan sols treure Terol de les mans faccioses, sinó deturar la tan anunciada ofensiva franquista, desfer els plans estratègics de l'enemic i ocasionar-li una desfeta en el prestigi militar internacional.

Per a l'explicació d'aquestes raons i moltes d'altres que d'elles es deriven, és necessària indiscutiblement una personalitat política que ha de reunir com a mínim les següents condicions: irretratable fe republicana, esperit de sacrifici demostrat a través d'aventures d'ordre bèl·lic i polític, i tasca intensa i continuada al costat de les institucions creades amb la finalitat de salvar la República.

En els nostres rangs hem trobat l'Eduard Ragasol, secretari general de Justícia de la Generalitat, secretari general del Comitè d'Educació Militar a Catalunya, l'home que compleix mesos amb aquells requisits que podem considerar com indispensables.

No pretenem pas fer passar davant els ulls del lector un resum de la vida política del nostre diputat. És massa recent i prou divulgada per a insistir-hi. Però sí que ens creiem amb dret a adreçar en l'obligació de presentar, a través d'aquestes preguntes que acudim en començar, tota l'activitat que Ragasol ha portat a cap en el magnífic esbós de la creació de l'Exèrcit de la República. D'aquesta activitat, la seva presència a l'Exèrcit i ara darrerament a Terol, són l'anècdota superficial, reveladora, però, del caràcter d'un home que, com Ragasol, només entén les coses en sentit integral, posant tota la carn al foc.

Comencem, doncs, la nostra entrevista, amb una pregunta obligada: —Quins fets aconsellen i condueixen a l'existència de l'Exèrcit Popular?

—Aquesta pregunta fa recordar-me de la situació de la República i concretament de Catalunya durant els primers mesos que succeïren al 19 de Juliol, data de la sublevació militar feixista. Naturalment, sense Exèrcit i sense una nova organització que facilités al Govern les mitjans de lluitar, la República, fou indispensable utilitzar les forces improvisades, però plenes d'entusiasme i de coratge, de les milícies populars que constituïren les anomenades columnes vinculades als partits polítics i organitzacions sindicals. D'aquestes columnes inicials qualsevol observador imparcial pot fer-ne fàcilment una crítica severa, degut a la manca de tècnica militar i a la diversitat dels seus comandaments; però seria difícil trobar un republicà que no reconegues que aquestes columnes constituïren durant mesos l'única mitja combativa, l'única força popular que va salvar Catalunya d'esser envaïda pels exèrcits addites a Franco, sublevats el 19 de Juliol.

La força de les columnes dels nostres milicians fou suficient per a establir un front de lluita més enllà de Catalunya, però aquest exèrcit nostre no podia vèncer l'enemic ni deturar-lo en el moment que potències estrangeres — Itàlia i Alemanya — li facilitaven una mitja tècnica que no tenia i, el que és més gran, cosos d'exèrcit complet i disciplinats. Si el nostre enemic adquiria amb l'ajut estranger, una potència i una capacitat combativa extraordinària, s'imposava que nosaltres modifiquéssim radicalment el front de combat i que d'una manera lenta, però segura, transforméssim les columnes dels primers moments en un Exèrcit autèntic i poderós, capaç de deturar les ofensives primer i de portar més tard la iniciativa de la lluita de la guerra.

Per això es va començar una campanya en favor de l'Exèrcit Popular Regular, o sigui en favor d'un exèrcit que ja no pogués dependre de partits ni de sindicats; d'un exèrcit subjecte a un comandament únic, subjecte a un Estat Major Central que tingués autoritat de comandament a tots els fronts de lluita; en definitiva, que els milicians de partit o d'organització sindical esdevinguessin soldats de la República.

Fets concrets? La caiguda de Badajoz i de Mérida, passant per Talavera de la Reina, Santa Olalla i Toledo, fins a les portes de Madrid; especialment la caiguda de Màlaga, reactiva que va moure Catalunya en favor del moviment Pro Exèrcit Popular Regular, posat de manifest el mes de febrer de l'any 1937 als carrers de

Barcelona. Partits republicans i marxistes, socialistes O. N. T. i U. G. T., varen reconèixer la necessitat de crear un exèrcit popular perquè naixia del poble i regular perquè tenia la necessitat d'una disciplina i d'un comandament únic.

A mesura que passaven a poder de l'enemic pobles i ciutats de la República, es formà un estat d'opinió favorable a l'Exèrcit Popular Regular. N'és una prova inequívoca la formació d'un Comitè a Catalunya sota la presidència del senyor Lluís Companys, amb la participació de tots els partits i sindicats sense excepció. Les forces antifascistes de Catalunya, agraïdes a l'indiscutiblement davant l'enemic comú, varen donar un exemple d'unitat de bon sentit amb la creació del Comitè. D'aquesta manera fou possible crear a Catalunya un clima de guerra, malgrat el sentiment popular antimilitarista arrelat en la consciència dels catalans. Tot un poble antifascista que es disposa a fer la guerra per a guanyar la pau guisa per una sola consigna: Salvar la República i Catalunya amb un Exèrcit Popular Regular.

—En virtut de quina raó s'ordena la instrucció pre-militar?

—Calia organitzar les reserves del nostre exèrcit. Per aquest motiu, el Comitè per l'Exèrcit Popular Regular va organitzar a Catalunya, amb caràcter voluntari, la instrucció pre-militar. Pels camps d'instrucció varen passar milers de joves; als centres d'instrucció de Barcelona era ensenyada a la joventut la instrucció militar. I cal dir constar que tot aquell esforç, des del març fins al setembre de l'any 1937, fou realitzat per Catalunya sense cap intervenció del Govern de la República.

No podem tolerar que les nostres joventuts fossin portades al front de guerra sense una preparació prèvia, militar, ideològica i esportiva. Per aquesta raó els catalans varem plantejar al senyor Prieto, ministre de la Defensa Nacional, la necessitat d'establir amb caràcter obligatori, a tots els pobles de la República, la instrucció pre-militar. El resultat de la nostra feina no podia ésser negligit per un ministre intel·ligent com Indalecio Prieto. Catalunya havia donat l'exemple amb el Comitè per l'Exèrcit Popular Regular, president del senyor Lluís Companys, president de la Generalitat de Catalunya. Calia simplement, dictar la disposició ministerial per mitjà de la qual els joves es preparessin als Centres i als Camps d'Instrucció i constituïssin la reserva del nostre exèrcit. Aquesta aspiració nostra fou una realitat, per la comprensió del senyor ministre de Defensa Nacional. D'ara endavant els nostres joves aniran al front ben preparats, coneixent els motius de la guerra i amb uns coneixements morals i físics immillorables.

—Com s'organitza i com funciona el Comitè d'Educació Militar a Catalunya?

—Molta gent ho ignora i em plau contestar la pregunta. Lluís Companys, que fou el president del Comitè per l'Exèrcit Popular, és avui, per disposició ministerial, el president del Comitè d'Educació Militar a Catalunya, organisme que substitueix l'extingit Comitè per l'Exèrcit Popular Regular. Lluís Companys presideix i a través de la seva autoritat ens trobem aplegats els representants de tots els partits polítics antifascistes de Catalunya i de les organitzacions sindicals. Dependent del Comitè de Catalunya, tenim quatre Comitès de Conjunt Comarcals (Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona), presidits pel cap militar respectiu del Centre de Reclutament, Instrucció i Mobilització (O. R. M. I.). El Ministeri ha nomenat com a assessor tècnic militar el coronel Vallès, militar d'historial republicà, fill de Catalunya, especialitzat en tots els problemes d'instrucció militar.

Independència de l'organització catalana existeix el Comitè Central d'Educació Militar que presideix, per delegació del sots-secretari de l'Exèrcit de Terra, senyor Fernández Bojales, el prestigiós tinent coronel Marreco. En el Comitè Central nosaltres tenim intervenció; precisament jo sóc el delegat polític de Catalunya en l'examentat Comitè. D'aquesta manera, cooperem en els treballs pre-militars a la República i el Comitè Central, sempre que és necessari, ens presta el seu suport.

Des del mes d'octubre darrer s'ha treballat intensament d'acord amb el Ministeri. Hem organitzat a Catalunya 9 camps i 75 centres d'instrucció militar; 400 instructores militars han ensenyat, amb disciplina, l'art de fer la guerra als 20.000 catalans de la llei del 1937; més de 100 monitjors es-

portius han actuat diàriament tenint cura de la gimnàsia militar; 59 comissaris polítics han treballat en la funció pròpia del Comissariat contribuint a la formació ideològica del soldat. Aquella il·lusió de mesos enrera esdevé una realitat positiva: la nostra joventut, la reserva més positiva de l'Exèrcit, anirà al front preparada en el triple aspecte militar, físic i ideològic.

—Quina opinió us mereixen les lleis del 1939 i del 40?

—Ja us ho heu dit. La llei del 1939 porta prop de tres mesos d'instrucció militar. S'ha habilitat a fer vida efectiva de soldat en els nostres camps d'instrucció, al costat dels caps militars i dels comissaris. Serà la llei del 1940, perquè sap actuar disciplinadament, aprofitar el terreny, està habituada a les incomoditats i als sacrificis de la guerra i porta dintre la flama d'un ideal. Això representa un treball extraordinari; el ministre senyor Prieto i el sots-secretari senyor Bojales, poden estar satisfets del resultat de l'obra realitzada, i nosaltres, els catalans, orgullosos d'haver estat els iniciadors d'aquest moviment i des de fa mesos uns coo-

—Amb la llei del 40, degut a les experiències adquirides amb l'obra ja feta, es podrà realitzar un treball perfecte d'educació militar. Serà una nova reserva per al dia de demà, garantia de la victòria de la nostra causa, de la República i de Catalunya.

—Sabem que mai no heu dubtat

portius han actuat diàriament tenint cura de la gimnàsia militar; 59 comissaris polítics han treballat en la funció pròpia del Comissariat contribuint a la formació ideològica del soldat. Aquella il·lusió de mesos enrera esdevé una realitat positiva: la nostra joventut, la reserva més positiva de l'Exèrcit, anirà al front preparada en el triple aspecte militar, físic i ideològic.

—Quina opinió us mereixen les lleis del 1939 i del 40?

—Ja us ho heu dit. La llei del 1939 porta prop de tres mesos d'instrucció militar. S'ha habilitat a fer vida efectiva de soldat en els nostres camps d'instrucció, al costat dels caps militars i dels comissaris. Serà la llei del 1940, perquè sap actuar disciplinadament, aprofitar el terreny, està habituada a les incomoditats i als sacrificis de la guerra i porta dintre la flama d'un ideal. Això representa un treball extraordinari; el ministre senyor Prieto i el sots-secretari senyor Bojales, poden estar satisfets del resultat de l'obra realitzada, i nosaltres, els catalans, orgullosos d'haver estat els iniciadors d'aquest moviment i des de fa mesos uns coo-

—Amb la llei del 40, degut a les experiències adquirides amb l'obra ja feta, es podrà realitzar un treball perfecte d'educació militar. Serà una nova reserva per al dia de demà, garantia de la victòria de la nostra causa, de la República i de Catalunya.

—Sabem que mai no heu dubtat

portius han actuat diàriament tenint cura de la gimnàsia militar; 59 comissaris polítics han treballat en la funció pròpia del Comissariat contribuint a la formació ideològica del soldat. Aquella il·lusió de mesos enrera esdevé una realitat positiva: la nostra joventut, la reserva més positiva de l'Exèrcit, anirà al front preparada en el triple aspecte militar, físic i ideològic.

—Quina opinió us mereixen les lleis del 1939 i del 40?

—Ja us ho heu dit. La llei del 1939 porta prop de tres mesos d'instrucció militar. S'ha habilitat a fer vida efectiva de soldat en els nostres camps d'instrucció, al costat dels caps militars i dels comissaris. Serà la llei del 1940, perquè sap actuar disciplinadament, aprofitar el terreny, està habituada a les incomoditats i als sacrificis de la guerra i porta dintre la flama d'un ideal. Això representa un treball extraordinari; el ministre senyor Prieto i el sots-secretari senyor Bojales, poden estar satisfets del resultat de l'obra realitzada, i nosaltres, els catalans, orgullosos d'haver estat els iniciadors d'aquest moviment i des de fa mesos uns coo-

—Amb la llei del 40, degut a les experiències adquirides amb l'obra ja feta, es podrà realitzar un treball perfecte d'educació militar. Serà una nova reserva per al dia de demà, garantia de la victòria de la nostra causa, de la República i de Catalunya.

—Sabem que mai no heu dubtat

portius han actuat diàriament tenint cura de la gimnàsia militar; 59 comissaris polítics han treballat en la funció pròpia del Comissariat contribuint a la formació ideològica del soldat. Aquella il·lusió de mesos enrera esdevé una realitat positiva: la nostra joventut, la reserva més positiva de l'Exèrcit, anirà al front preparada en el triple aspecte militar, físic i ideològic.

—Quina opinió us mereixen les lleis del 1939 i del 40?

—Ja us ho heu dit. La llei del 1939 porta prop de tres mesos d'instrucció militar. S'ha habilitat a fer vida efectiva de soldat en els nostres camps d'instrucció, al costat dels caps militars i dels comissaris. Serà la llei del 1940, perquè sap actuar disciplinadament, aprofitar el terreny, està habituada a les incomoditats i als sacrificis de la guerra i porta dintre la flama d'un ideal. Això representa un treball extraordinari; el ministre senyor Prieto i el sots-secretari senyor Bojales, poden estar satisfets del resultat de l'obra realitzada, i nosaltres, els catalans, orgullosos d'haver estat els iniciadors d'aquest moviment i des de fa mesos uns coo-

—Amb la llei del 40, degut a les experiències adquirides amb l'obra ja feta, es podrà realitzar un treball perfecte d'educació militar. Serà una nova reserva per al dia de demà, garantia de la victòria de la nostra causa, de la República i de Catalunya.

—Sabem que mai no heu dubtat

portius han actuat diàriament tenint cura de la gimnàsia militar; 59 comissaris polítics han treballat en la funció pròpia del Comissariat contribuint a la formació ideològica del soldat. Aquella il·lusió de mesos enrera esdevé una realitat positiva: la nostra joventut, la reserva més positiva de l'Exèrcit, anirà al front preparada en el triple aspecte militar, físic i ideològic.

—Quina opinió us mereixen les lleis del 1939 i del 40?

—Ja us ho heu dit. La llei del 1939 porta prop de tres mesos d'instrucció militar. S'ha habilitat a fer vida efectiva de soldat en els nostres camps d'instrucció, al costat dels caps militars i dels comissaris. Serà la llei del 1940, perquè sap actuar disciplinadament, aprofitar el terreny, està habituada a les incomoditats i als sacrificis de la guerra i porta dintre la flama d'un ideal. Això representa un treball extraordinari; el ministre senyor Prieto i el sots-secretari senyor Bojales, poden estar satisfets del resultat de l'obra realitzada, i nosaltres, els catalans, orgullosos d'haver estat els iniciadors d'aquest moviment i des de fa mesos uns coo-

—Amb la llei del 40, degut a les experiències adquirides amb l'obra ja feta, es podrà realitzar un treball perfecte d'educació militar. Serà una nova reserva per al dia de demà, garantia de la victòria de la nostra causa, de la República i de Catalunya.

—Sabem que mai no heu dubtat

portius han actuat diàriament tenint cura de la gimnàsia militar; 59 comissaris polítics han treballat en la funció pròpia del Comissariat contribuint a la formació ideològica del soldat. Aquella il·lusió de mesos enrera esdevé una realitat positiva: la nostra joventut, la reserva més positiva de l'Exèrcit, anirà al front preparada en el triple aspecte militar, físic i ideològic.

—Quina opinió us mereixen les lleis del 1939 i del 40?

—Ja us ho heu dit. La llei del 1939 porta prop de tres mesos d'instrucció militar. S'ha habilitat a fer vida efectiva de soldat en els nostres camps d'instrucció, al costat dels caps militars i dels comissaris. Serà la llei del 1940, perquè sap actuar disciplinadament, aprofitar el terreny, està habituada a les incomoditats i als sacrificis de la guerra i porta dintre la flama d'un ideal. Això representa un treball extraordinari; el ministre senyor Prieto i el sots-secretari senyor Bojales, poden estar satisfets del resultat de l'obra realitzada, i nosaltres, els catalans, orgullosos d'haver estat els iniciadors d'aquest moviment i des de fa mesos uns coo-

—Amb la llei del 40, degut a les experiències adquirides amb l'obra ja feta, es podrà realitzar un treball perfecte d'educació militar. Serà una nova reserva per al dia de demà, garantia de la victòria de la nostra causa, de la República i de Catalunya.

—Sabem que mai no heu dubtat

portius han actuat diàri